

FONLARIN KULLANIMLARI TABLOSU*

H. A. FINNEY — HERBERT E. MILLER
Çev. : Dr. MUAMMER ERDOĞAN(**)

ÇALIŞMA SERMAYESİNDEKİ DEĞİŞİKLİK VE BUNUN DOĞURDUĞU NETİCELER

Farzedinizki size, aşağıdaki karşılaştırmalı bilânço verilmiş olsun :

A Şirketinin Karşılaştırmalı Bilânçosu 31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık	
	1958	1957
Aktifler		
Kasa	4.700	3.000
Alacaklar hesabı	11.500	12.000
Mal	9.000	8.000
Gayrimenkul	6.600	5.000
	31.800	28.000
Pasifler ve Öz Sermaye		
Borçlar hesabı	4.500	7.000
Ödenmiş sermaye	25.000	20.000
Dağıtılmamış kârlar	2.300	1.000
	31.800	28.000

Şayet sizden, çalışma sermayesi unsurlarındaki değişikliklerin ayrıntılarını gösteren bir tablo hazırlamanız istendiği takdirde siz, ca-

(*) H.A. FINNEY — HERBERT E. MILLER : PRINCIPLES OF ACCOUNTING, Fifth Edition Prentice- Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1957, Chapter 23 sh. : 393-404.

(**) İşletme Fakültesi Asistanı

ri aktif ve cari pasif hesaplardaki dengeleri kullanacak ve aşağıdaki tabloyu hazırlayacaksınız;

A Şirketinin Çalışma Sermayesi Tablosu
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık		Çalışma Sermayesindeki Değişiklikler	
	1958	1957	Artış	Azalış
Cari aktifler :				
Kasa	4.700	3.000	1.700	
Alacaklar hesabı	11.500	12.000		500
Mal	9.000	8.000	1.000	
Toplam cari aktifler	25.200	23.000		
 Cari pasifler :				
Borçlar hesabı	4.500	7.000	2.500	
Çalışma sermayesi	20.700	16.000		
Çalışma sermayesindeki artış			4.700	
			5.200	5.200

Bu bölüm, çalışma sermayesinde meydana gelen değişikliğin sebeplerini gösteren bir tabloya değinir; fakat, tablo izah edilmeden önce aşağıdaki, çalışma sermayesiyle ilgili hesaplarda meydana gelen değişikliklerin de ayrı bir çift sütunda gösterildiği, karşılaştırmalı bilançoya bakmak yararlı olacaktır. Çalışma sermayesi hesaplarındaki net borç bakiyelerinin, diğer hesaplardaki net alacak bakiyelerine eşit olduğuna dikkat et.

**A Şirketinin Karşılaştırmalı Bilançosu ile
Muvazene eden Hesaplardaki Değişmelerin Sınıflaması
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)**

	31 Aralık		Çalışma Sermayesi Hesaplarındaki		Diğer (Cari Olmayan Hesaplardaki	
	1958	1957	Borç Bakiyeleri	Alacak Bakiyeleri	Borç Bakiyeleri	Alacak Bakiyeleri
Aktifler						
Kasa	4.700	3.000	1.700			
Alacak hesapları	11.500	12.000		500		
Mal	9.000	8.000	1.000			
Gayrimenkul	6.600	5.000			1.600	
	31.800	28.000				
Pasifler ve Öz sermaye						
Borç hesapları	4.500	7.000	2.500			
Ödenmiş sermaye	25.000	20.000				5.000
Dağıtılmamış kârlar	2.300	1.000				1.300
	31.800	28.000				
Çalışma Sermayesi Hesap- larındaki net borç bakiyeleri				4.700		
Cari olmayan hesaplardaki net alacak bakiyeleri					4.700	
			5.200	5.200	6.300	6.300

Aynı zamanda biz, defteri kebirde ki cari olmayan hesaplara müracaat etmek ve onlarda ki değişikliğe neyin sebep olduğunu belirtmek suretiyle, çalışma sermayesindeki değişikliklerin sebeplerini araştıracağız. Cari olmayan hesaplarda ki değişikliklerin sebepleri ve bunların çalışma sermayesi üzerindeki etkileri aşağıda gösterilmiştir :

	Cari Olmayan Muvazene eden Hesaplardaki Değişmeler		Çalışma Sermayesindeki Sonuç	
	Borç Bakiyeleri	Alacak Bakiyeleri	Artış Bakiyeleri	Azalış Bakiyeleri
Gayrimenkul :				
Sebep-Gayrimenkul satın alınması	1.600			1.600
Çalışma sermayesi üzerindeki etkisi-Azalış				
Ödenmiş sermaye :				
Sebep-Ek hisse senedi ihracı		5.000	5.000	
Çalışma sermayesi üzerindeki etkisi-Artış				
Dağıtılmamış kârlar :				
Sebep-Yıl içinde elde edilen net gelir		1.300	1.300	
Çalışma sermayesi üzerindeki etkisi-Artış				
Cari olmayan hesaplardaki net alacaklar	<u>1.600</u>	<u>6.300</u>	<u>6.300</u>	<u>1.600</u>
	4.700			4.700
	<u>6.300</u>	<u>6.300</u>	<u>6.300</u>	<u>6.300</u>
bakivesi ve çalışma sermayesindeki artış				

Cari olmayan hesaplardaki alacaklar bakiyesi yıl esnasında işletmeye giren yeni fonların kaynaklarını gösterir; cari olmayan hesabdaki borç bakiyesi çalışma sermayesindeki bir artıştan ziyade diğer bir maksat için fon kullanımlarını aksettirir; alacaklar bakiyesinin borç bakiyesinden olan fazlalığı, çalışma sermayesindeki 4.700 dolarlık bir artış yekunudur. Bu yekun, ilk sahifedeki çalışma sermayesi tablosunda elde edilen çalışma sermayesindeki artış ile mutabıktır.

Çalışma sermayesindeki artışın sebepleri aşağıdaki tabloda bir araya getirilmiştir;

**A Şirketinin 31 Aralık 1958 Yılı Sonuna Ait
Fonların Kullanımları Tablosu (Dolar)**

Fonların Kaynakları :	
Faaliyetlerden	1.300
Ödenmiş sermayenin arttırılmasından	5.000
	6.300
Fonların Kullanımları :	
Satın alınan gayri menkule	1.600
	4.700

TABLONUN MAKSADI

Fonların kullanımları tablosunun başlıca maksadı, bir periyot esnasında çalışma sermayesindeki değişikliğin sebeplerini göstermektir. Bu, bilhassa bankacıları ve diğer kısa vadeli kredi verenleri ilgilendirir. İlk sahifedeki gibi olan bir çalışma sermayesi tablosu; çalışma sermayesindeki değişikliği gösterir, fakat bu değişikliğe neyin sebep olduğu, sorusuna cevap vermez. Aslında bu soruya cevap çok önemli olabilir.

3 muhtemel ödünç alanın; yıl başında 50.000 dolarlık ve yıl sonunda 60.000 dolarlık çalışma sermayesi gösteren raporlarını, bir bankacıya arz ettiklerini farzediniz. Bunlardan birisi, aşağıdaki fonların kullanımları tablosunu sundu :

	(Dolar)
Fonların Kaynağı :	
Faaliyetlerden	15.000
Fonların Kullanımı	
Dividant ödemeleri	5.000
Çalışma sermayesindeki artış	<u>10.000</u>

Muhtemelen bu tablo, lehte bir izlenim vücuda getirecekti.

Diğer birisi, aşağıda gösterilen tabloyu arzetti :

	(Dolar)
Fonların Kaynağı :	
Faaliyetlerden	8.000
Beş yıl vadeli tahvil ihracından	25.000
Fon kaynakları toplamı	<u>33.000</u>
Fonların Kullanımı :	
Satın alınan gayri menkul	18.000
Dividant ödemeleri	5.000
Fon kullanımları toplamı	<u>23.000</u>
Çalışma sermayesindeki artış	<u>10.000</u>

Bu tablo ise muhtemelen daha az lehte bir izlenim meydana getirecekti. Banker, faaliyetlerden elde edilen fon kaynağının daha az olduğunu ve buna oranla dividantların daha fazla dağıtılmış olduğunu görecektir. O, yönetimden, gayrimenkule niçin harcamada bulduklarını sormak isteyebilir. Ve yine muhtemelen aşağıdaki soruya verilecek cevapla özel olarak ilgilenebilir: Yönetim, faaliyetlerden elde edilen fonları arttıramadıkça veya dividantlarını indirmedikçe, çalışma sermayelerini azaltmaksızın 5 yıl içinde 25.000 dolarlık tahvilleri itfa etmek için nasıl bir yol düşünüyor?

Üçüncüsünün arzettiği tablo şöyledir :

	(Dolar)
Fonların Kaynağı :	
Faaliyetlerden	2.000
Beş yıl vadeli tahvil ihracından	20.000
Fon kaynakları (Toplamı)	<u>22.000</u>
Fonların Kullanımı :	
Dividant ödemeleri	12.000
Çalışma sermayesindeki artış	<u>10.000</u>

Bu tablo, çok aleyhte olan bir izlenim meydana getirecektir. Faaliyetlerden elde edilen küçük miktar fonlarla, altı devrede eşdeğerli dividant dağıtmak için ödünç para almak, iyi bir finansal yönetim olarak görülmemektedir. Ve böyle faaliyet neticeleri ile ve bu şekilde bir dividant politikası ile yönetim, beş yıl, tahvilleri itfa etmek için ilave banka kredisine müracaat etmeden nasıl bir şekil bulacaktır?

ANLATILAN İLAVE ÖZELLİKLER

Aşağıdaki karşılaştırmalı bilânço bu izahın temelidir.

B Şirketinin Karşılaştırmalı Bilânçosu 31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	1958	1957	Artış Azalış (x)
Aktifler			
Kasa	6.600	3.500	3.100
Alacak hesapları	5.900	6.200	300 (x)
Mal	19.000	16.500	2.500
Yatırım senetleri	7.000	9.000	2.000 (x)
Şerefiye (Goodwill)	—	2.500	2.500 (x)
	<u>38.500</u>	<u>37.700</u>	<u>800</u>
Passifler ve Öz sermaye			
Borç hesapları	1.500	1.900	400 (x)
Uzun vadeli borç senedi	—	5.000	5.000 (x)
Ödenmiş sermaye	34.500	30.000	4.500
Kâr dışında elde edilen gelir	450	—	450
Dağıtılmamış kârlar	<u>2.050</u>	<u>800</u>	<u>1.250</u>

İlk adım, aşağıda gösterilen çalışma sermayesi tablosunu hazırlamaktır.

B Şirketinin Çalışma Sermayesi Tablosu
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık		Çalışma Sermayesindeki Değişiklikler	
	1958	1957	Artış	Azalış
Cari aktifler :				
Kasa	6.600	3.500	3.100	
Alacak hesapları	5.900	6.200		300
Mal	19.000	16.500	2.500	
Toplam cari aktifler	31.500	26.200		
Cari Pasifler :				
Borç hesapları	1.500	1.900	400	
Çalışma sermayesi	30.000	24.300		
Çalışma sermayesindeki artış				5.700
			6.000	6.000

Çalışma sermayesindeki artışın sebeplerini belirlemek için aşağıdaki cari olmayan hesapların analizi yapılır. Analiz için gerekli olan malumat, defteri kebirdeki cari olmayan hesaplardan elde edilmiştir. (Bazen defteri kebirdeki kayıtlar hakkında daha geniş bilgi edinmek için evrakların orijinallerine müracaat etmek gerekebilir. Bununla beraber, birçok hallerde, cari olmayan hesapların dengelerindeki değişikliklerin sebepleri, defteri kebir hesaplarına veya yevmiye defterlerine müracaata ihtiyaç birkmayacak şekilde, açık olarak görülebilir.

B Şirketinin 31 Aralık 1958 Yılı Sonuna ait Carî Olmayan Hesapların Analizi (Dolar)

	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi (x)	Çalışma Sermayesindeki Sonuç
	Artış (Fonların kaynakları)	Azalış (Fonların Kullanımları)
Yatırım senetleri :		
31.12.1957	9.000	
Maliyet değerine senet satışı	2.000 (x)	2.000
31.12.1958	<u>7.000</u>	
Şerefiye (Goodwill) :		
31.12.1957	2.500	
Dağıtılmamış kârlara devredilen N-1	2.500 (x)	
31.12.1958	<u>—</u>	
Uzun vadeli borç senedi :		
31.12.1957	5.000 (x)	
Ödenen	5.000	5.000
31.12.1958	<u>—</u>	

	Çalışma Sermayesindeki Sonuç		
	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi (x)	Artış (Fonların kaynakları)	Azalış (Fonların Kullanımları)
Ödenmiş sermaye :			
31.12.1957	30.000 (x)		
İhraç edilen hisse senedinin itibari kıymeti	4.500 (x)	4.500	
31.12.1958	<u>34.500 (x)</u>		
Kâr dışında elde edilen gelir :			
31.12.1957	—		
Hisse senedi İhraç üstesi	450 (x)	450	
31.12.1958	<u>450 (x)</u>		
Dağıtılmamış kârlar :			
31.12.1957	800 (x)		
Net gelir	4.750 (x)	4.750	
Dividantlar	1.000		1.000
Şerefiyeden (Goodwill) devredilen N-1	2.500		
31.12.1958	<u>2.050 (x)</u>		
Çalışma sermayesindeki artış		11.700	6.000
		<u>11.700</u>	<u>5.700</u>
			<u>11.700</u>

Yukarıdaki analizde elde edilen çalışma sermayesindeki artış, çalışma sermayesi tablosunda gösterilen artışla mutabıktır, böylece, cari olmayan hesapların analizinin, fonların kullanımları tablosunun hazırlanmasında gerekli tüm malumatı sağlayacağı görülmüş oluyor.

**B Şirketinin, 31 Aralık 1958 Yıl Sonuna ait
Fonların Kullanımları Tablosu (Dolar)**

Fonların Kaynağı :		
Faaliyetlerden		4.700
Hisse senedi ihracından :		
İtibarı kıymeti	4.500	
İhraç üstesi	450	4.950
Yatırım senetlerinin satışından		<u>2.000</u>
Fon kaynakları toplamı		11.700
Fonların Kullanımları :		
Uzun vadeli borç tediyesine		5.000
Dividant dağıtımına		<u>1.000</u>
Fon kullanımları toplamı		<u>6.000</u>
Çalışma sermayesindeki artış		<u><u>5.700</u></u>

FONLARIN KULLANIMLARI TABLOSUNA NE GİDER

Fonlar tablosu bir zaman periyodunu ihata etmiş olarak çalışma sermayesi tutarındaki bir değişiklik halinde, meydana gelen muamelelerin bir özetidir. Fonlar tablosunu anlamak için, bazı muamelelerin ve kayıtların çalışma sermayesi tutarını etkilemediğini idrak etmek önemlidir.

Cari aktif ve/veya cari pasif hesaplarını etkileyen muameleler "sadece" çalışma sermayesi tutarını değiştirmezler. Meselâ, kısa vadeli yatırım olarak elde tutulmak üzere bir tahvil satın alınması; bir cari aktif hesapta (Yatırımlar) artışa, ve diğer bir cari aktifte (Kasa) eşit derecede azalışa sebep olur. Mademki bu tabiattaki muameleler çalışma sermayesi üzerine etkili olmazlar, o halde bunlar fonların kullanımları tablosuna aksetmezler, fakat şüphesiz çalışma sermayesi tablosunu etkileyeceklerdir.

Bazı muameleler sadece cari olmayan hesapları etkilerler. Meselâ, hisse senetlerinin itfasında; tercihli hisse senedinin itibarı kıymetine eşit 100.000 dolarlık adı hisse senedinin ihracı ile çalışma

sermayesi etkilenmeyecektir. Neticeye varan hesap değışiklikleri, fonların kullanımları tablosunda gözükmeyecektir.

Cari olmayan hesaplardaki bazı değışiklikler, sadece bir cari olmayan hesabın borç bakiyesi veren kayıtlarının ve diğeri birinin alacak bakiyesi veren kayıtlarının neticesidir. Daha evvel ele alınan örnekteki şerefiye (goodwill) hesabının kapanması bir misaldir. Çalışma sermayesi etkilenmemiştir.

Fonlar tablosuyla alakalı kayıtlar; bir veya daha fazla çalışma sermayesi hesabını ve bir veya daha fazla cari olmayan hesabı etkiler. Bunun gibi kayıtlar, çalışma sermayesi tutarındaki bir değışikliğı aksettirir. Cari hesaplardaki değışmeler çalışma sermayesi tablosuna tesir eder; cari olmayan hesaplardaki değışmeler ise fonların kullanımları tablosuna tesir eder.

FAALİYETLERDEN ELDE EDİLEN FONLAR, NET GELİRDEN DAHA BÜYÜK OLABİLİR

Masraf hesaplarındaki bazı değışiklikler, çalışma sermayesine herhangi bir yük yüklemeyen, net geliri düşürür. Meselâ, sabit aktifler için ayrılan amortisman net geliri azaltır, fakat çalışma sermayesini etkilemez.

Her ne kadar amortisman bir masraf olsa bile, amortismandan dolayı meydana gelen değışiklik, bir fon harcamasını gerektirmez. Bu yüzden faaliyetlerden elde edilen fon kaynaklarının tutarını belirlemek için, periyodun net gelirini ve periyot esnasında ayrılan amortisman karşılıklarını ilave etmek zorunludur.

İzah etmek için, farzedinizki 1 Ocakta işe başlayan bir adamın bu tarihteki finansal durumu şöyledir :

Aktifler :

	(Dolar)
Makine	500.00
Kasa	100.00
Öz sermaye	<u>600.00</u>

O, bütün mal alışlarını peşin yaparak ve tüm satınalmalarına ve muhtelif masraflarına peşin para ödeyerek bir nakit alışverişi yaptı. Yıl sonunda aşağıda gösterilen özet halindeki Kasa hesabı ile gelir tablosunu hazırladı.

Kasa

Başlangıç mevcudu	100.00	Satın almalar	800.00
Satışlar	2.000.00	Masraflar	200.00
	2.100.00	Kapanış mevcudu	1.100.00
	2.100.00		2.100.00

Gelir Tablosu

	(Dolar)
Satışlar	2.000.00
Satılan mallar maliyeti	800.00
Satış üzerinden brüt kâr	1.200.00
(Eksi)	
Muhtelif masraflar	200.00
Amortisman	50.000
Net gelir	950.00

Bu tablolar göstermektedirki, net gelir 950 dolar iken, işletmenin çalışma sermayesi faaliyetler tarafından 1.000 dolara arttırılmıştır. Böylece faaliyetlerin neticesi olarak çalışma sermayesindeki artışı belirlemek için, 950 dolarlık net geliri ve 50 dolarlık amortisman karşılığını ilave etmek gerekir.

Aşağıdaki karşılaştırmalı bilanço, faaliyetlerden elde edilen, net geliri aşan, fonları gösteren bir izah esasıdır.

C Şirketinin Karşılaştırmalı Bilançosu
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık		Artış - Azalış (x)
	1958	1957	
Aktifler			
Kasa	11.200	8.500	2.700
Alacak hesapları	21.300	23.500	2.200 (x)
Şüpheli alacaklar karşılığı	(1.350)	(1.425)	75
Mal envanteri	35.000	30.600	4.400
Tahvilat itfa fonu	16.000	12.000	4.000
Gayrimenkul	10.000	10.000	—
Bina	60.000	60.000	—
Birikmiş amortisman-Bina	(12.000)	(9.000)	3.000 (x)
Demirbaşlar	8.000	7.000	1.000
Birikmiş amortisman-Demir.	(3.200)	(2.400)	800 (x)
	144.950	138.775	6.175
Pasifler ve öz sermaye			
Borç hesapları	15.000	18.000	3.000 (x)
Borç senetleri	10.000	7.500	2.500
Sabit kıymetler ipotekli borcu	40.000	40.000	—
Ödenmiş sermaye	50.000	45.000	5.000
İtfa fonu ihtiyatı	16.000	12.000	4.000
Dağıtılmamış kârlar	13.950	16.275	2.325 (x)
	144.950	138.775	6.175

( ) İndirim

Burada da tekrar ilk basamak, çalışma sermayesi tablosunu hazırlamaktır.

C Şirketinin Çalışma Sermayesi Tablosu
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık		Çalışma Sermayesinin deki gelişmeler	
	1958	1957	Artış	Azalış
Cari aktifler :				
Alacak hesapları	21.300	23.500		2.200
Kasa	11.200	8.500	2.700	
Şüpheli alacaklar karşılığı	1.350 ^x	1.425 ^x	75	
Mal envanteri	35.000	30.600	4.400	
Cari aktifler toplamı	66.150	61.175		
Cari pasifler :				
Borç hesapları	15.000	18.000	3.000	
Borç senetleri	10.000	7.500		2.500
Cari pasifler toplamı	25.000	25.500		
Çalışma sermayesi	41.150	35.675		
Çalışma sermayesindeki artış				5.475
			10.175	10.175

^xİndirim

Cari olmayan hesapların analizine geçelim.
B Şirketinin 31 Aralık 1958 yıl sonuna ait, Cari Olmayan Hesapların Analizi (Dolar)
 Çalışma sermayesindeki Sonuç

	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi (x)	Artış (Fonların Kaynakları)	Azalış (Fonların Kullanımları)
Tahvilat itfa fonu :			
31.12.1957	12.000		
Ayrılan	4.000		4.000
31.12.1958	16.000		
Birikmiş Amortisman-Bina :			
31.12.1957	9.000 ^x		
yıl için ayrılan amortisman	3.000 ^x	3.000	
31.12.1958	12.000 ^x		
Demirbaşlar :			
31.12.1957	7.000		
Satın alınan	1.000		1.000
31.12.1958	8.000		
Birikmiş amortismanlar, Demirbaşlar :			
31.12.1957	2.400 ^x		
yıl için ayrılan amortisman	800 ^x	800	
31.12.1958	3.200 ^x		

	Çalışma Sermayesindeki Sonuç		
	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi (x)	Artış (Fonların Kaynakları)	Azalış (Fonların Kullanımları)
Ödenmiş sermaye :			
31.12.1957	45.000*		
Hisse senedi ihracı	5.000*	5.000	
31.12.1958	<u>50.000*</u>		
İtfa fonu ihtiyatı :			
31.12.1957	12.000*		
Dağıtılmamış kârlardan transfer N-1	4.000*		
31.12.1958	<u>16.000*</u>		
DAĞITILMIŞ KÂRLAR			
31.12.1957	16.275*		
Net gelir	6.675*	6.675	
Dividant	5.000		
İtfa fonu ihtiyatına transfer N-1	4.000		
31.12.1958	<u>13.950*</u>		
Çalışma sermayesindeki artış			
		15.475	10.000
			5.475
		<u>15.475</u>	<u>15.475</u>

Mademki çalışmasermayesindeki aynı artış, çalışma sermayesi tablosunda ve cari olmayan hesapların analizinde mutabiktir, o halde Fonların kullanımları tablosu düzenlenebilir.

**C Şirketinin, 31 Aralık 1958 yıl sonuna ait Fonların
Kullanımları Tablosu (Dolar)**

Fonların Kaynağı :

Faaliyetlerden

Yıl içinde elde edilen net gelir	6.675	
(Artı) : Amortisman-Bina	3.000	
Amortisman-Demirbaşlar	800	10.475

Hisse senedi ihracından		5.000
-------------------------	--	-------

Fon kaynakları toplamı		15.475
------------------------	--	--------

Fonların Kullanımı

İtfa fonuna ayrılan	4.000	
Demirbaş satın alınması	1.000	
Dividant ödenmesi	5.000	

Fon kullanımları toplamı		10.000
--------------------------	--	--------

Çalışma sermayesindeki artış		5.475
------------------------------	--	-------

ÇALIŞMA SERMAYESİNDEKİ AZALIŞ

Aşağıdaki karşılaştırmalı bilânço, çalışma sermayesindeki azalışın izahı için düzenlenmiştir.

31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)
D Şirketinin Karşılaştırmalı Bilânçosu

	31 Aralık		Azalış ^x
	1958	1957	Artış -
Aktifler			
Kasa	3.500	4.000	500 ^x
Alacak hesapları	6.000	5.000	1.000
Envanter	18.000	20.000	2.000 ^x
Demirbaş	13.200	6.000	7.500
Birikmiş amortisman-Demirbaş	(2.300)	(1.800)	500 ^x
	38.700	33.200	5.500
Pasifler ve Öz sermaye			
Borç hesapları	2.100	2.300	200 ^x
Ödenmiş sermaye	25.000	20.000	5.000
Dağıtılmamış kârlar	11.600	10.900	700
	38.700	33.200	5.500

(^x) İndirim

Çalışma sermayesi tablosu düzenlenecek olursa;

D Şirketinin Çalışma Sermayesi Tablosu
31 Aralık 1958 ve 1957 (Dolar)

	31 Aralık		Çalışma Sermayesinin deki Değişmeler	
	1958	1957	Artış	Azalış
Cari aktifler :				
Kasa	3.500	4.000		500
Alacak hesapları	6.000	5.000	1.000	
Envanter	18.000	20.000		2.000
Cari aktifler toplamı	27.500	29.000		
Cari pasifler :				
Borç hesapları	2.100	2.300	200	
Çalışma sermayesi	25.400	26.700		
Çalışma sermayesindeki azalış			1.300	
			2.500	2.500

Cari olmayan hesapların analizi ise aşağıdadır :

D Şirketinin 31 Aralık 1958 yıl sonu itibarıyla Cari Olmayan Hesapların Analizi (Dolar)

	Çalışma Sermayesindeki Sonucu		
	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi *	Artış (Fonların Kaynağı)	Azalış (Fonların Kullanımı)
Demirbaş :			
31.12.1957	6.000		
Satınalma	7.500		7.500
31.12.1958	<u>13.500</u>		
Birikmiş amortisman - Demirbaş :			
31.12.1957	1.800*		
Yıl için ayrılan amortisman	500*	500	
31.12.1958	<u>2.300*</u>		

	Borç Bakiyesi Alacak Bakiyesi x	Çalışma Sermayesindeki Sonucu	
		Artış (Fonların Kaynağı)	Azalış (Fonların Kullanımı)
Ödenmiş sermaye :			
31.12.1957	20.000 ^x		
Kârın hisse senedi olarak dağıtımı N-1	2.000 ^x		
Peşin para ile hisse senedi ihracı	3.000 ^x	3.000	
31.12.1958	<u>25.000^x</u>		
Dağıtılmamış kârlar :			
31.12.1957	10.900 ^x		
Net gelir	12.700 ^x	12.700	
Hisse senedi olarak dividend N-1	2.000		
Nakden dividend	10.000		10.000
31.12.1958	<u>11.600^x</u>		
Çalışma sermayesindeki azalış			
		16.200	17.500
		1.300	
		<u>17.500</u>	<u>17.500</u>

Çalışma sermayesindeki bir azalış; fon kullanımlarının, fon kaynaklarından fazla olduğunu göstermek suretiyle, fonların kullanımları tablosunda en iyi şekilde görülür.

**D Şirketinin 31 Aralık 1958 Yılı sonu itibariyle
Fonların Kullanımları Tablosu (Dolar)**

Fonların Kullanımı :

Satın alınan demirbaş		7.500	
Dividant dağıtımına		10.000	
		<hr/>	
Fon kullanımları toplamı			17.500

Fonların Kaynağı :

Hisse senedi ihracından		3.000	
Faaliyetlerden			
Yıl içinde elde edilen net gelir	12.700		
(Artı) Demirbaş amortismanı	500	13.200	
	<hr/>		
Fon kaynakları toplamı			16.200
			<hr/>
Çalışma sermayesindeki azalış			1.300
			<hr/> <hr/>